
ÖTÜKEN

YÜZLERCE ÇİÇEK BİRDEN AÇTI

(Piyes: 2 Bölüm)

Tarık Buğra

YAYIN NU: 1567
EDEBÎ ESERLER: 822

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 16267

ISBN: 978-605-155-976-6

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Ayşegül Büşra Paksoy

Kapak Tasarımı: GNG Tanıtım

Dizgi-Tertip: Damla Acar

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ANA BASIN YAYIN GIDA İNŞ.SAN.VE.TİC.A.Ş
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk. Güven İş Merkezi No:6/13, Bağcılar / İstanbul
Sertifika Numarası: 20699 Tel: (0212) 446 05 99

İstanbul- 2020

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Tarık Buğra (d. Akşehir 1918 – ö. 26 Şubat 1994); Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının en önemli yazarlarından olan Tarık Buğra ilk ve orta tahsilini Akşehir'de tamamladı. Konya Lisesi'ni bitirdi (1936). Çeşitli aralıklarla İstanbul Üniversitesi'nin Tıp, Hukuk ve Edebiyat fakültelerinde ikişer üçer yıl okuyup vazgeçti. Akşehir'de çıkardığı *Nasrettin Hoca* gazetesi ile gazeteciliğe başladı. İstanbul'a gelince *Milliyet*, *Yeni İstanbul*, *Haber* ve *Tercüman* gazetelerinde fıkralar yazdı, sanat sayfaları düzenledi. Haftalık *Yol* dergisini çıkardı.

Tarık Buğra, gazetecilikle olan ilgisini 1983 yılı sonuna kadar devam ettirdi. Gazete yazılarının değişik ve kendine has özellikleri vardır. Hiçbir zaman basmakalıp düşünce ve ideolojilerin takipçisi olmamıştır. Zaman zaman dil, edebiyat ve sanat konularına da yer verdiği bu yazılarında hür, bağımsız ve meseleler karşısında tarafsız bir yazar olma vasfını kaybetmemiştir.

Tarık Buğra, edebiyat dünyasına küçük hikâyelerle girdi. Cumhuriyet gazetesinin açtığı bir yarışmada "Oğlumuz" adlı hikâyesi ile ikinci olması, onun için bir dönüm noktası olmuştur. Daha sonra *Çınaraltı* ve *İstanbul* dergilerinde hikâyeler yazmaya devam etti. Bu hikâyeler kronolojik bir sıra ile incelendiğinde ilk dikkati çeken şeyin, yazarın bir acemilik/çıraklık dönemi olmayışıdır. Hemen her yazarda takip edilen zaman içinde ustalaşma, Tarık Buğra'da görülmez. O, daha ilk hikâyesinde usta bir yazar olduğunu ortaya koymuştur. Hikâyelerinde daha çok yakın çevre, aile hayatı, sevda ilişkileri, küçük kasaba intibaları gibi ferdî ve dar çerçeveli konular göze çarpar. Tarık Buğra olay değil, atmosfer hikâyecisidir.

Roman dünyamızda Tarık Buğra'ya sağlam ve sarsılmaz bir yer sağlayan eseri hiç şüphesiz *Küçük Ağa*'dır. Bu eserde ve bunun devamı olan *Küçük Ağa Ankara'da* ve *Firavun İmanı* romanlarında Millî Mücadele ilk defa değişik bir açıdan ele alınmıştır. Daha çok devletin resmi görüşünden hareket eden Kurtuluş Savaşı romanlarının tam aksine bu üç romanda meseleler, insan/millet açısından ele alınmış, yeni ve doğru bir yorumla ortaya konulmuştur. Bu roman "tarihî açıdan Millî Mücadele'de insanın yeri, milletin yeri nedir?" sorularının cevaplarını araştırır.

Yazar, *Yağmur Beklerken* romanında Serbest Fırka denemesinin, *Gençliğim Eyvah*'da ise 1970'li yıllarda Türkiye'nin bir numaralı meselesi haline gelen anarşi olaylarının değişik yönlerini,

perde arkasını tasvir ve tahlil eder. Tarık Buğra, *Osmancık* romanı ile de, Osmanlı devletinin kuruluş yıllarını anlatmıştır. Bu eserde de cihan devletini kuran irade, şuur ve karakterin tahlili vardır.

Tarık Buğra, roman kahramanlarını idealize etmez. Onun romanlarındaki bütün tipler tabiîdir. İnsanı, en gerçek ve inkâr edilemez yanından -mizacından- ve insanın en soylu duygusundan -hüzünlerinden- ele almıştır. Bu özellikleriyle Tarık Buğra, realizmin Türk romancılığındaki en usta yazarlarından birisidir. Tarık Buğra'da belli ve kalıplaşmış bir fikri ispatlama, yorumlama ve propogandasını yapma endişesi yoktur. O, romanı, roman olarak düşünür. Tarık Buğra'yı bugün ve gelecekte sarsılmaz yapan özellik onun bu tutumudur. Ona göre roman, hatta sanat "kâinatı ve insanları bir mizaca göre yeniden yaratmaktır." Bu açıdan bakılınca Tarık Buğra, bir tahlil ustası olarak göze çarpar. Onun bazı romanlarında insan, bazılarında mesele ön plândadır, fakat ikisi de her zaman dengelidir. Tarık Buğra roman ve tiyatro gibi yarına kalıcı eserlerin en mükemmel kültür Türkçesi ile yazılacağını savunmuştur. Sanat eseri için her türlü basmakalıbı reddeden bağımsız bir sanat anlayışını benimsemiş olan Tarık Buğra, güzel Türkçesi, canlı ve yoğun üslûbu, derin tipleri ile Türk hikâye, tiyatro ve roman yazarlarının başında yer almıştır.

Eserleri: ***Hikâye:*** Oğlumuz (1949), Yarın Diye Bir Şey Yoktur (1952), İki Uyku Arasında (1954), Hikâyeler (1964, yeni ilavelerle 1969) ***Tiyatro:*** Ayakta Durmak İstiyorum, Akümülatörlü Radyo, Yüzlerce Çiçek Birden Açtı (1979) İbiş'in Rüyası, Bir Ben Vardır Benden İçeri, ***Gezi Yazıları:*** Gagaringrad (Moskova Notları) (1962), ***Fıkra ve Deneme:*** Gençlik Türküsü (1964), Düşman Kazanmak Sanatı (1979), Bu Çağın Adı (1990), Politika Dışı (1992). ***Roman:*** Siyah Kehribar (1955), Küçük Ağa (1964), Küçük Ağa Ankara'da (1966), İbiş'in Rüyası (1970), Firavun İmanı (1976), Gençliğim Eyvah (1979), Dönemeçte (1980), Yalnızlar (1981), Yağmur Beklerken (1981), Osmancık (1983). ***Senaryo ve oyunu:*** Sıfırdan Doruğa-Patron (1994).

KİŞİLER (Giriş Sırasıyla)

LOH - Gençlik Gazetesi Genel Yönetmeni
KEN- Millî Savunma Konseyi Başkan Yardımcısı
LİLİ- Maliye, İktisat Enstitüsü Profesörü
KIZ- Halk Üniversitesi Profesörü
RAHİP- Şair Kunkotza
AĞABEY- 2 Konuşmacı
PROFESÖR
DONG
LENS
RENÇ
BİRİNCİ
İKİNCİ
ÜÇÜNCÜ
DÖRDÜNCÜ
BEŞİNCİ
UŞAK
ÖNDEKİ
SEKRETER
FAAN
PARTİLİ
BİRİ
ÖTEKİ
İŞÇİ

Birinci Bölüm

(*Boş bir sahne. Gri ve zayıf bir ışık. Robert Loh, dipte bir gölge gibi belirir. Öne doğru yürür: Saçları dağınık, elleri trençkotunun cebinde. Ancak işitilebilen bir müzik*)

LOH'un SESİ - "Boğucu sam yelleri

Çiçek bahçelerini yalar

Az sonra solacaklarını bildiğim için

Gözüm o çiçeklerden ayrılamaz."

LİLİ'nin SESİ - (*Geç*) "Az sonra solacaklarını bildiğim için.

Gözüm o çiçeklerden ayrılamaz."

LOH'un SESİ - *(Geç)* "Gözüm o çiçeklerden ayrılamaz"

(*Cebinden bir mektup çıkarır. Işık artık yalnız ondadır. Zarfı açar; ama aldığı kâğıdı gene zarfa koyar. Işık kuvvetlenir ve üstünde toplanır*.)

LOH - Size gerçeği getirdim: Kaf Dağı'nın sarp doruklarından. Canavarların elinden kurtardım onu..ve size getirdim. Promethe'nin işi çok daha kolaydı. Başardım ama..sizi düşünerek başardım. (*Ara. -Mektuba bakar* -) Bu mu? Daha sonra.. sırası gelecek. (*Ara*) Bu minicik hikâye yıllarca önce başlar. Kısadır, çok sürmez: Bir atom bombası patlar ve çiçekler, ağaçlar, kelebekler, kuşlar.. anneler babalar, sevgililer ölür. Daha suç işlemesini bilmeyen, suç nedir bilemeyen

bebecikler ölür; her şey biter. Kısa sürer bu hikâye..ülkenin bütün hikâyeleri ve şiirleri gibi. *(Ara, ışık azalıyor*) Kaf Dağı'nın doruklarından., canavarların elinden.. sizin için.. başardım.. ama (*Ara*) milyonda bir insanın bulduğu mutluluğu bırakarak gerçeği getirdim. Hem mutluluk hem gerçek, ikisini birden taşıyamazdım o uçurumlu, o kaygan, o yılanlı, akrepli, o zifir gibi yollarda. (*Ara*) Gerçeği seçtim; onu getirdim.. sizin için.

(Işık pat diye söner. Az sonra da, öyle yerlere uygun ışıklar bir barı aydınlatır. Müzik de ona göre, ama pesden. Sahne buzlu camlarla, enlemesine ikiye bölünmüştür. Arka bölmede dans edenlerin gölgeleri camlara düşer. Ön bölümde birkaç küçük ve alçak masa. Bunlardan birisinde Lili ile arkadaşı oturuyor.)

(Çarli, Ken ve bir adım gerisinde Loh arkadan gelirler: Ken yakışıklı, şık, pervasız. Loh, inadına çekingen, beceriksiz, rastgele giyinişli. Amagirişteki halinden çok daha derli toplu ve dinç, genç de)

KEN - Merhaba. (*Lili'ye Loh'u* gösterir) Sizinle tanışmak için can atıyor.

(Öteki kızın yanına oturur)

LİLİ - Memnun oldum efendim; benim adım Lili'dir.

LOH - Benimki de Loh.. Robert Loh.

LİLİ - Nasıl?

KEN - Loh dedi.. Robert Loh.

LİLİ – Ee, Mister Loh, niçin oturmuyorsunuz?

LOH - Teşekkür ederim.

KEN - Bakmayın siz onun pısırık görünüşüne; üniversitenin en parlak öğrencisidir o.

LİLİ - Bravo.

KIZ - Ya sen Çarli? Sen?

KEN - Ooo.. sorma, duman benim hâlim. Çakmazsam çok iyi. Ama onu Amerika'ya gönderecekleri muhakkak.

LİLİ - Bravo.

KEN - Elbette.

LOH - Bu övgülere.. ben, o kadar lâyık değilim.

LİLİ - Aşırı tevazu iyi değildir Mister Loh; başkalarına çalışmak olur bu.

KEN - Demez miyim hep, ha?

KIZ - Çarli kıskançtır; tanırım onu ben. Kimseyi övmez. Yeni görüyorum birisini övdüğünü.

KEN - Bunu herkes bilir. Ve.. herkesin bildiklerini söylemektense dans etmek daha iyi olmaz mı?

(İkisi arkaya gider)

LİLİ - Biz de dans ederiz.

LOH - Ben.. özür dilerim, çok az biliyorum, yani bilmiyorum ben.

LİLİ - Sahi mi? Çok kolaydır; öğretirim size. Yoksa istemiyor musunuz? İyi ya, konuşuruz biz de. Ne bilinmedik sözleriniz vardır sizin, kim bilir!

LOH - Alay ediyorsunuz benimle.

LİLİ - Kimseyle alay etmem ben. Etmemem de gerekir zaten. Öyledir benim hoşlanışım.. minicik bir şaka.

Hem hatırlıyorum ben sizi: Kulüp Üç Altı'da... Geçen hafta biz de oradaydık.

LOH - Evet. Gördüm sizi, orada gördüm. Ondan istedim tanışmayı.

LİLİ - Efendim?

LOH - Hatırladım elbette, diyorum! Orada görünce istedim tanışmayı. Çarli'ye söyledim bunu işte.

LİLİ - O da size, bundan kolay ne var dedi, değil mi?

LOH - (*İlk defa canlı*) Bir türlü aklım almıyor; siz nasıl oluyor da böyle bir yerde çalışabiliyorsunuz?

LİLİ - Ama görüyorsunuz işte, Mister Loh, çalışıyorum. Şimdi de.. şu anda da.

LOH - Ah, özür dilerim.. bu çok fena.

LİLİ - (*Saf neşesini bulur*) Güzelleşebilir ama. Hem de hiç umulmadık bir anda. İnanırım buna ben. Haydi gelin, dans öğreteyim size.

LOH - Söyledim ama.. sonra, gördünüz de.. yani demek istedim ki, çok çekingen ve beceriksizim ben. Oysa Çarli…

LİLİ - (*Elinden tutup kaldırırken*) Bırakın şimdi Çarli'yi. Haydi; hoşunuza gidecek bu. Benim de.

LOH - O zaman kolaylaşır.

LİLİ - (*Arkaya geçmez; orada*) Tutun beni. Tamam. Şimdi de yalnız müziği duyun. Bırakın kendinizi; kasmayın öyle. Evet. Bakın ne güzel yaptınız.

LOH - Sahi mi?

LİLİ - Elbette. Sonra…

LOH - Evet? Sonra?

LİLİ - Demek istedim ki, benim gibi bir kızdan çekinmeye hiç, hiç lüzum yok.

LOH - Lütfen!

LİLİ - Niçin?

LOH - Çünkü.. tam aksi.

LİLİ - Tam aksi mi dediniz?

LOH - Tam aksi. Elbette. Ötekiyle.. yani arkadaşınızla değil.. ve ötekilerle değil. Ama…

LİLİ - Sustunuz?

LOH - Ama sizinle.. siz…

LİLİ - Çok.. çok teşekkür ederim; (*Bıraktığı dansa başlarken*) ben de isterdim bunu.. yani böyle olmasını demek istiyorum. Ah!

LOH - Bastım işte ayağınıza. Çok mu acıdı?

LİLİ - Biraz. Ama suç benim. Gevezeliği bırakıp işime bakmalıydım.

LOH - İş! (*Dansı bırakır. Ondan umulmayacak kadar kararlı ve isyankâr: Lili'yi masaya çeker*) Halbuki ben.. ben. İş!

LİLİ - Ama Mister Loh, işimi küçümsemeniz beni küçümsemek olmaz mı?

LOH - Hayır. Böyle yorumlayamazsınız.

LİLİ - Siz romantiksiniz, Mister Loh. Belki de hayatı bil-

miyorsunuz.. yani çevrenizin ve düşüncelerinizin dışındaki hayatı. Bilmiyorsunuz onu.

LOH - Bu da bana vız gelir. Gülmeyin. Büyük bir noksan değildir sanırım bu bilgisizlik. Dinleyin beni: Sizi gördüm ve tanışmak istedim.. hepsi bu kadar. Başka bir şey ilgilendirmiyor beni.

LİLİ - Dansözlerin çoğu kolay elde edilir; doğrudur bu. Yok, yok.. sizi üzmek için söylemedim bunu. Gerçek budur. Ama...

LOH - Bunlardan bana ne? Sizi gördüm ve yanılmadığımı anladım. Sizinle beraber olmak beni çok, çok.. şey, Lili, ben sizi sık sık görmek istiyorum. Göreceğim de.. siz isterseniz elbette.

LİLİ - Teşekkür ederim, Mister Loh. Sözleriniz bana gurur veriyor. Ama sizin yeriniz burası değil.

LOH - Ya sizin yeriniz mi?

LİLİ - Böyle hikâyeler pek çoktur, Mister Loh. Ve Mister Loh, böyle hikâyelere siz çok, çok aykırı düşersiniz.

LOH - Oysa ben.. size.. burası…

LİLİ - Mister Loh, hiç istemediğim ve hiç uygun olmadığı halde konuşmak zorunda bırakıyorsunuz beni. Kendimi savunmak için söylemiyorum; ama bilmelisiniz ki, bu çevrede de temiz kalmak ve şerefli bir hayat umut etmek mümkündür.

LOH - Özür dilerim, çok özür dilerim; maksadım...

LİLİ - Elbette, inanıyorum. Ama siz de benim söylediklerimi yorumlamayınız lütfen; onları olduğu gibi anlayınız. Ben Mister Loh, mütevazı bir adamın karısı

olmayı umut ediyorum. Babam çok fakirdir Mister Loh; fazla okutamadı beni. Artık yaşlı ve hastadır da. Çalışmam gerek. Biliyorsunuz.. ama belki de bilemezsiniz siz; iş bulmak çok zordur. Yeni başladım bu işe. Ama aranıyorum. Mister Loh, şerefimi korumaya da kararlıyım. Umudum gerçekleşirse şerefli bir eş olacağım. (*Ara*) Basit bir hikâyedir bu, Mister Loh. Sizi ilgilendirmemelidir.

LOH - Ben…

LİLİ - Siz derslerinize çalışmalısınız. Size uygun çevrelerde bulunmalısınız. Ailenizin ve ülkemizin üzerinizdeki hakları düşünmelisiniz. Gelmeyiniz buraya, Mister Loh.

LOH - Siz.

LİLİ - Ben suç ortağı olmak için yaratılmadım, Mister Loh. Ben Mister Loh, ciddiye alırım her şeyi.. ve her şeyin dürüst olmasını isterim.

LOH - Lili.. Lili; tanıdım ben sizi... Hem de görür görmez. Beceriksiz ve tecrübesizim; ama sezişlerime güvenirim. Hiç aldatmadı onlar beni. Sonra, Lili, çabucak yıkılırım ben.. yıkılır giderim. Sizi görmek istiyorum.

LİLİ - Burada değil efendim. Mutlaka görmek istiyorsanız kırlara gideriz.. fırsat buldukça.

LOH - Fırsat!

LİLİ - Meselâ.. bu pazar var o.

LOH - Çok teşekkür ederim, Lili, çok. (*Elini* öper)

LİLİ - Ben.. ben teşekkür ederim.

KEN - (*Kızla nerdeyse sarmaş dolaş*) Siz ne yapıyorsunuz orada bakalım? Çapkınlar!

LOH - Çarliii!

KEN - Peki, peki. (*Kıza sözüm ona, fısıldar*) Mesele sandığımdan da karışık galiba. *(Lili'ye*) Siz ne yaptınız bakalım bizim akıllı uslu Robert'ımıza?

LİLİ - (*Hüznünü ve saflığını gizlemeyen bir şuhluk*) Mister Ken, sormuyorsunuz; o bana ne yaptı! (*Işıklar, onunla Loh'da toplanırken konuşmuştur. Müzik girişteki müziktir. Bir bahar günü. Dipte bir Budist tapınağı. Lili ile Loh el ele gelirler. Lili melodiyi mırıldanır.. Loh da ona katılmaya çalışır)*

LOH - Ooo.. hiç beceremiyorum müziği. Sesim de berbat. Sen ne güzel söylüyorsun.

LİLİ - (Şarkıyı bırakır) Haydi, fal baktıralım.

LOH - İnanır mısın fala?

LİLİ - Buda rahiplerininki mutlaka çıkarmış. Herkes söylüyor bunu.

LOH - Korkunç! Gülüyorsun ama.

LİLİ - Heyecandan. Sahi çıkarmış. Bir sürü örnek biliyorum. İkimizin birden bakılacak diye düşündüm. Gülüşüm ondan, heyecandan.

LOH - Nasıl bakıyorlar?

LİLİ - Gel. Heykelin önünde, bir tasta bambu ağaçlarından alınmış yongalar var.. üzerlerinde sayılar yazılı. Biz birer tanesini alacağız.. seçeceğiz yani. Rahip efendi de sayılarımızın karşılıklarını kitaptan bulup bize okuyacak. Olduğu gibi. İyi, kötü, hiç saklamazlarmış.

LOH - Mış, miş diye konuşuyorsunuz ama bu işi pek de güzel biliyorsun.

LİLİ - Sizden de hiçbir şey saklanmıyor, Loh. Doğru; geldik arkadaşlarla. Ama onlar baktırdı, ben değil. O günlerde hiç merak etmiyordum ne olup biteceğini. Umurumda değildi. Hadi şimdi; seçin birisini. Ben aldım bile. Bakın, bunu. Görüyor musun?

LOH - Bildiğimiz sayılar. Ama birden ürperdim. Bunların gizli bir şeyleri var.

LİLİ - Bu benimki sizi ürperten. Öğreneceğiz ne imiş. Şimdi siz de seçiniz bir tane. Ah açıkgöz.. en güzelini seçtiniz siz, en güzelini. Ben neden bunu aldım? İstemiyordum ki onu. Değiştirsem mi acaba? Olmaz ama, değil mi? Kader değişir mi hiç? Loh, söylesenize bana, neden bunu aldım ben?

LOH - Ben bunu alacağım için.

LİLİ - Gülün siz bakalım.. görürüz az sonra.

RAHİP - İstiyor musunuz, çocuklar? Bakayım mı? (*Hep gölge gibi*)

LİLİ - Lütfen efendim.

RAHİP - (*Loh'un yongasını alır, okur, kitaba bakar*) Sizin acılarla dolu, tehlikeli, çetin; ama sonunda başarılı bir hayatınız olacak, çocuğum. Şimdi sen ver bakayım, kızım. (İnceler) Kesin olmayan kurtuluşlar. Geçici rahatlıklar. Kısa bir mutluluk. Sonra da çok sefalet, daha çok acı ve keder. Yalan kurtuluşların sonuncusunda erken ve kötü bir son. (*Rahibin gölgesi silinir. Öne doğru ağır ağır yürürler. Heykel ve tapınak kara bir gölge. Onlar keskin ışıkta.. ışıkta yalnız onlar, el ele. Müzik perde perde sönüp gitmiştir)*

LİLİ - Fal doğrudur. Ama üzülmeyiniz. Benim alınyazım sefalet olmasaydı, o küçük işte değil, üniversitede olurdum.

LOH – Lili.. senin alınyazın bu olamaz, sefalet olamaz.

LİLİ - Teşekkür ederim Loh; beni avutmak istiyorsunuz. Fala baktıralım diyen benim. Ve fal için bugünü bekledim. Arkadaşlarla geldiğimiz zaman alay ediyordum. Demek daha belli olmamıştı.

LOH - Saçma. Saçma elbette. Düşünsene; değil mi ki sonunda başaracağım ve mutlu olacağım ben, sen nasıl olur da mutlu olamazsın? (*Şakayı dener*) Lili, söyle bana bakayım: Yoksa beni sevmiyor musun? Bırakacak mısın beni? Ayıracak mısın kaderini benimkinden?

LİLİ - Sağ olun. Çok güzel, çok değerli bir tesellidir bu sözleriniz. Sizin bahtınızın iyi olmasına sevindim. Ama çok büyük sevgilerin bile sevgililerin alınyazılarını değiştiremediğini biliyorum. Beni sevdiğinizi gördüm. Bana karşı saygı da duyuyorsunuz. Bunlar benim kalbimi de size karşı açtı. Şimdi istediğim bir tek şey var: Büyük acılar başlamadan önce mutlu olmak, geçici mutluluğumun tadını duymak, sizi daha çok sevmek ve...

LOH - Büyük acıların olmayacak, Lili.. olmayacak diyorum sana.

LİLİ - Dinleyiniz beni, ne olur.. söylemedim daha ne istediğimi. Loh, bana bağlanmanızı istemiyorum. Bunun için dua edeceğim. Dinleyiniz, lütfen. Benim acılarım ve felâketlerim sizi üzmemeli. Onları paylaşmanızı istemiyorum ben. Sadece iyi günlerimde benimle olun.. başka hiçbir şey istemiyorum ben.

LOH - Ama Lili, faldır bu nihayet.

LİLİ - Fallar çıkar, Loh.. sevgilim. Sonra.. rahip efendi, size de söz etmedi mutluluktan.. başarı dedi sadece.

LOH – Lili.

LİLİ - Efendim, canım?

LOH - (*Loh onu kucaklarken ışık kararır. Kısa bir süre sonra yalnız Loh ışıktadır. Bir rüya anlatıyor)* Dudakları taze.. ve acemi idi. Onu kötü kaderinden kurtarmak ister gibi sarıyordum. O da kendisini bana emanet etmiş gibiydi. Sık sık buluşmaya başladık. Ona hep saygılı davranıyordum. Gittikçe yaygınlaşan ününe gölge düşürmedim.. metresim yapmadım. Minnetle karşıladı bu davranışımı. Beraber olmak bize yetiyordu.. biz mutluyduk. Falı artık Lili de unutup gitmişti. Bir ışık gibi mutluluk saçıyordu. Bu da beni büsbütün kanatlandırıyordu. Bize hiçbir şey engel olamaz sanıyorduk. (*Işık yana doğru genişler, Loh'un ağabeyini de içine alır*)

AĞABEY - Loh.. seninle konuşmalıyız.

LOH - Buyur ağabey.

AĞABEY - Babamız senin âdi bir kadınla düşüp kalktığını işitmiş; çok üzgün.

LOH - Ama ağabey, Lili temiz ve şerefli bir kızdır. Ben de ona karşı hiçbir saygısızlıkta bulunmadım.

AĞABEY - Sen böyle sevdiğine göre ben inanırım; ama başkalarının da inanmasını pek bekleme kardeşim.

(*Ağabey kararır. Loh o yöne bakarken, öte yanda Profesör belirir*)

PROFESÖR - Sizinle konuşmak istiyorum, Loh.

LOH - Buyurunuz Sayın Profesör.

PROFESÖR - Hakkınızda üzücü haberler alıyorum. Diyorlar ki, Loh artık eski Loh değildir; eğlenceye daldı ve âdi bir kadınla düşüp kalkmaya başladı. Bunlar beni üzüyor, Loh.

LOH - Ama Sayın Profesör…

PROFESÖR - Bu konuyu tartışmak istemem. Bitirme sınavlarınızın başlamak üzere olduğunu ve sizi Amerika'ya göndermek istediğimizi düşününüz yeter.

LOH - Hiç değilse, Sayın Profesör, şu kadarını söylememe izin veriniz: Ben, hâlâ, sınıfımın birincisi değil miyim?

PROFESÖR - Hım.. evet: çalışmanızı engellemediğini söylemek istiyorsunuz.. doğrudur bu. Ama önemli olan daha başka şeyler vardır. Böyle bir ilişki ne ailenizin şerefine ne de gireceğiniz çevreye ve yükleneceğiniz sorumluluklara yakışır. Bunu hepimiz düşünmek zorundayız, Loh. (*Aynı oyun, ötede Çarli Ken*)

KEN - Rob.. baksana biraz.

LOH - Söyle Çarli.

KEN - "Yolların en iyisi kaçıp kurtulma yoludur."

LOH - Çarli! Sen de mi?

KEN - Asıl ben.. elbette. Çünkü kendimi suçlu sayıyorum.

LOH - "Yolların en iyisi kaçıp kurtulma yoludur." Bir atasözü, ben de bilirim birkaç tane. Al birini: "Tavuk

hırsızı şimdi toplumun temel direği olmak iddiasında; çünkü tam üç gündür kümes soymamış." Tamam mı? Beğendin mi? Anladın mı? Bunaltıyorsunuz beni! *(Işıktan hızla çıkar. Bir başkasında Lili ile birlikte)*

LİLİ - Artık daima üzgünsünüz.

LOH - "Bütün bu inişli, çıkışlı yolları geçip sana geldiğim için sen gülümsemeli idin."

LİLİ - Biliyorsunuz; çok okumadım öyle.. ama şu söylediklerinizin Altın Çağ şairlerinden Seynûn'un bir mısraı olduğunu biliyorum.. yorumunu da. Bu sitemi hak etmedim ben. Yanlış davrandıysam özür dilerim. Ama Loh, siz de olup bitenleri anlatmalısınız bana. Neyin yanlış olduğunu ancak o zaman anlayabilirim, önlemeye çalışırım.

LOH - (*Yüzünü tutup bakar*) "Senin sesini duyduğum zaman / Dünyada her şey susar."

LİLİ - Loh, sevgilim.. bu cahil kız bu şarkıyı da biliyor.

LOH - Söyle öyleyse, söyle.

LİLİ - (*Mırıldanır ama birden bırakır*) Robert. (*Fısıldar)* Sevgilim. (*Ara*) Sizi üzen şeyler beni de üzüyor, çok üzüyor. Ve ilgilendiriyor. Benim yüzümden üzgünsünüz siz.

LOH – Lili, güzelim. Babam, ağabeyim, Profesörüm.. Ken, yani bizim Çarli bile.. herkes, herkes bize karşı. Rahat bırakmıyorlar beni.

LİLİ - Ama sevgilim, hakları var.

LOH - Bu nasıl bir haktır, Lili?

LİLİ - Siz basit bir insan değilsiniz ki, Robert.. ailenizin

ve ülkemizin değerli bir umudusunuz. Sizi kaybetmekten korkacaklar elbette. Bunu daha önce düşünmediğim için ne kadar suçluyum.

LOH - Lili.. canım benim; sen bu kadar yüksek kalplisin de, onlar senin için neler söylemiyorlar. Beni çileden çıkartan da bu!

LİLİ - Kızmayınız sevgilim. Gerçeği olduğu gibi görmeliyiz. Benim hakkımda söyledikleri doğrudur, biliyorum bunu. Soylulukları yüzünden belki az bile söylemişlerdir. *(Loh onu bağrına basar. Lili şarkıyı mırıldanır: "Senin sesini duyduğum zaman" ve birden keser) Ne güzel! Senin sesini duyduğum zaman - Dünyada her şey susar! İyi biliyorum bunu.* Çok güzel ve doğru. Ama başka sesler de var.. biz duymasak da.. duymak istemesek de. Annelerin sesleri, babaların sesleri.. öğretmenlerin, arkadaşların, toplumun, törelerin, ödevlerin sesleri! Onları ben, ikimizin adına duymak zorundayım sevgilim. Ve artık duyuyorum onları. Ailenizin ve profesörünüzün güvenini yeniden kazanacaksınız, Robert. Sizin Amerika'ya gitmeniz gerek.

LOH - Hayır, istemiyorum. Benim istediğim tek şey, burada kalmak ve seninle evlenmek.

LİLİ - (*Tam bir çığlık*) Ne? (*Kapanır ve ağlar*) Canım, canım.. delirmişsin sen. Soyundan ve çevrenden nasıl koparmışsın sen? Sonra.. söylememeliydin bunu bana.. nasıl dayanırım bu büyük şerefe ben? Oh, Robert, söylemeyecektin bunu. Kabul edemeyeceğimi bilmeliydin, sevgilim.

LOH - Sus Lili, sus. Ağlama. Temizlik, soyluluk ve erdem adına bana ne öğrettilerse hepsini de sende buldum, sende gördüm. Şuna da inan: Sen istesen de,